

І.І. Ков'ях, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ

Зміни є атрибутом державної системи освіти й глобальної системи, в якій вона функціонує. Світ перетворився на глобальне освітнє суспільство. З приходом такого глобального засобу зв'язку, як Інтернет, освіта може вільно вийти за межі локальної реальності й формувати глобальну реальність, формуючи громадян за допомогою освіти.

Зміни, якими б неминучими вони не були, продовжують сприйматися багатьма працівниками освіти, як загроза. Питання для нас полягає в тому, щоб стати частиною або жертвою змін. Дуже часто системні рішення ухвалюються не самими викладачами. І дуже часто їм доводиться миритися з таким станом речей.

Пліднішим бачиться підхід, де викладачі виступають як активні учасники не тільки процесу перетворення, але і стратегічного планування. Комунікаційні можливості Інтернету надають їм можливості сприяти створенню бажаного освітнього середовища для студентів. Активний дієвий підхід вимагає участі в систематичному і формальному плануванні, розробці, проведенні в життя і оцінці.

Перш за все, нам необхідно розвинути в собі бачення освіти в епоху Інтернету. У новому глобальному технологічному оточенні потрібна інтеграція різних і багатьох нових блоків дисциплін і галузей знання. Для того, щоб бути успішним, освіта на базі Інтернету, на відміну від традиційної, вимагає принципово нового поєднання педагогічних, спеціальних наочних і технологічних знань і навиків. Зрозуміло, що процес потрібно починати вибудовувати на загальних дидактичних принципах. Проте, для глобальної системи зв'язку, якою є Інтернет, технологія має рівне значення для налагодження ефективного процесу освіти.

На додаток, з огляду на те, що комп'ютерні і відео інтерфейси мають на увазі графічну презентацію, викладачу необхідно поєднувати мистецтво, технологію і частку маркетингу для успішного представлення матеріалу. Вже не можна покладатися тільки на ораторське мистецтво лектора, щоб донести знання до студента. Студент також стає більш активним учасником процесу освіти із застосуванням Інтернету. Тому акценти в ролі викладача зміщуються від інструктора-тренера до наставника-партнера. Як студенти, так і

викладачі повинні бути ретельно проінструктовані з проблем дистанційного навчання через Інтернет перед тим, як приступити до самого процесу. Серед найчастіше згадуваних проблем:

Технологія. Студенти виражали незадоволення і розчарування в технічному забезпеченні. Багато студентів витрачали добру частину часу в спробах розв'язати технічні проблеми замість того, щоб присвятити його вивченню власне навчального матеріалу курсу.

Досвід. Більшість студентів не знайома, з дистанційним навчанням. Вони не знають, яким чином здійснюється спілкування з викладачем через Інтернет. Оскільки в них відсутній досвід участі в дистанційному навчанні, вони демонструють нерішучість у виборі даної форми.

Недостатній зворотний зв'язок з викладачем. Дві взаємозв'язані проблеми викликають велику частину нарікань студентів: невчасність і неупорядкованість зв'язку викладача зі студентом. Н. Хара і Р. Клінг у роботі «Проблеми студентів у курсі дистанційного навчання через Інтернет» відзначали, що протягом семестру студенти виражали заклопотаність із приводу сповільненості і нечіткості зворотного зв'язку з викладачами. Багато студентів працювали вечорами і у вихідні дні, що заважало спробам зв'язатися з викладачами. Висновком Хари і Клінга було те, що студенти і викладачі повинні наперед визначити очікування в рамках даної форми вивчення курсу і навчитися організовувати час роботи для максимально ефективного і повного спілкування, швидкого і стабільного зворотного зв'язку.

Дефекти комунікації, що виникають у ході навчання через Інтернет. Нерозуміння з боку студента, викладача, або їх обох може приводити до невірних очікувань у ході дистанційного навчання. Студентів потрібно забезпечити інструментами моніторингу їх прогресу. Також потрібно підсилити посередницьку участь викладача в отриманні студентом знань.

Для сприяння студентам у переході на форму дистанційного навчання через Інтернет існує низка факторів і процесів:

- стабільний доступ до Інтернету;
- послуги консультантів;
- методики виконання й представлення завдань;
- комунікаційний протокол для зв'язку й спілкування студента з викладачем;
- Інтернет-доступ до бібліотечних і дослідницьких ресурсів;
- реєстрація й розподіл по категоріях;
- можливості замовлення й придбання навчальної літератури через Інтернет.